

Pražské jaro '17

Miloš Šuchma

Během dubna a května letošního roku jsme s manželkou během čtyř týdnů navštívili Prahu, Karlovy Vary, Olomouc a také Vysoké Tatry - Štrbské Pleso a Tatranskou Lomnici.

Počasí nebylo příliš jarní, proměnlivě přšelo, ostatně jako i v ostatní Evropě a Kanadě. Nicméně zážitků bylo hodně.

Kulturní všehochn'

Hudba

Jako každý rok, letos již po dvanácté se konalo Americké jaro, koncerty amerických hudebníků a souborů v Praze a sedmi dalších místech v České republice.

Záslužnou organizátorkou byla Jiřina Rybáčková, aktivistka nejen během tohoto festivalu, ale také tajemnice Klubu angažovaných nestraníků (KANu), kde se také seznámila v roce 1968 se svým budoucím manželem Ludvíkem Rybáčkem, prvním předsedou KANu, kde jsem také působil v hlavním výboru. A právě letos se jí podařilo připravit brožuru "Zpráva o Ludvíku Rybáčkově" (11. 2. 1938 - 5. 2. 2014), soubor životopisných vzpomínek a fotografií z Československa a Spojených států amerických, kam po srpnové invazi 1968 odešli.

Zúčastnili jsme se v rezidenci amerického velvyslance koncertu pro pozvané hosty americké klavíristky Olgy Vinokurové 21. dubna, čímž festival byl v podstatě zahájen.

V divadle ABC jsme slyšeli hrát Melody Makers pod vedením Ondřeje Havelky v pořadu pod názvem "Bude to jinak! Ještě znamenitější!". Na Melody Makers vždy rádi zajdeme si poslechnout americkou swingovou hudbu, kterou orchestr perfektně hraje a Ondřej Havelka anglicky zpívá. Názvy programu Ondřej Havelka střídá, i když programy prolínají některé skladby opakovaně. Byli jsme potěšeni, že v pořadu zazněly také skladby Jiřího Traxlera, našeho dlouholetého přítele.

25. dubna hrál v Barokním refektáři dominikánů Jaroslav Šonský, přední houslista českého původu žijící od roku 1975 ve Švédsku za doprovodu francouzské klavíristky Sylvaine Wiart. Na koncertu hráli Sonátovou větu Johannese Brahmsa, Jarní sonátu F dur Ludwiga van Beethovena, Mazurek e moll Antonína Dvořáka a Sonátu č. 3 Bohuslava Martinů, napsanou v USA, odkud se po válce do vlasti již nevrátil.

Snažili jsme se marně nalákat ke koncertování do Kanady Martu Kubišovou, protože dostala v Kanadě Masarykovu cenu v roce 1991 od Československého sdružení v Kanadě. Minulý rok měla srdeční příhodu a tak její dcera Kateřina, která je její agentkou zájezd vyloučila, hlavně ale proto, že 1. listopadu, kdy Martě bude 75 let se zpíváním končí a kdy se rozloučí ve svém rodném městě, Českých Budějovicích. Marta Kubišová účinkuje v pražském divadle Ungelt a všechna její představení do 1. listopadu "Poslední recitál Marty Kubišové" jsou beznadějně vyprodána. Přesto se mně podařilo po kontaktování majitele a uměleckého ředitele divadla Milana Heineho dostat dvě místa na přístavek na tento recitál 1. května, tedy přesně šest měsíců před skončením pěvecké kariéry této významné zpěvačky a nekompromisní české občanky. Marta zpívala převážně písně z jejího posledního CD "Soul" (Duše) a na závěr zazpívala Motlitbu, s kterou se v těžkých dobách proslavila. Byl to pěkný večer, na který navazoval ranní vlak do Vysokých Tater.

Protože květen je období Pražského hudebního jara, byli jsme diváky soutěže ve hře na housle. V mládí jsem hrál na klarinet a tak jsem nevynechal soutěže na dechové nástroje. V současné době se každý rok konají soutěže na dva nástroje, v tomto roce to byly housle a cembalo, příští rok to bude lesní roh a violoncello. Slyšeli jsme finále v Rudolfinu, kdy 4 finalisté (z 96ti kandidátů) si mohli vybrat z koncertních skladeb Dvořáka, Brahmsa, Čajkovského a Sibeliusa. Hlavním rozhodčím poroty byl český houslový virtuos Ivan Ženatý, který nyní hraje a vyučuje v Clevelandu. Ve finále byli dva čeští houslisté, kteří z domácího publika měli obrovský potlesk, což mohlo mít vliv na výsledek, protože vítězem se stala 24-letá Olga Šroubková, na druhém místě se umístila Japonka Yurina Arai a třetí byla čtrnáctiletá americká houslistka Hana Chang, která zahrála technicky perfektně Dvořákův koncert pro housle a orchestr a moll. Všichni hráli z paměti. Orchestrem byl Symfonický orchestr českého rozhlasu s dirigentem Leošem Svárovským.

Přestože jsem příští den se zúčastnil předávání cen v Brožíkově síni Pražské radnice, a mluvil jsem s Ivanem Ženatým, zapomněl jsem se ho zeptat zda Hana Chang, která studuje na Clevelandském institutu hudby není jeho žačkou. Předpokládám ale, že je. Být třetí v tak silné soutěži ve věku čtrnácti let je obrovský úspěch.

Na cestě letadlem do Kanady jsem viděl zajímavý film o německé operní hvězdě "Jonas Kaufman: Večer s La Scala", kde zpíval Pucciniho arie s orchestrem Filarmonica della Scala pod taktovkou Jochena Rietera a náročným obecenstvem

italských znalců zpěvu, kteří při chybě vypískali i Pavarottiho, ale Kaufmana přijali s nadšením.

Divadlo

V divadle Semafor jsem viděl hru "Začalo to Vestpocketkou" u příležitosti 90. let uvedení této Vestpocketky na prknech pražské Umělecké besedy 19. dubna 1927 jako studentského představení Voskovce a Wericha, které mělo 207 repríz a pokračovalo na profesionální bázi pod hlavičkou tehdejšího Osvobozeného divadla, k jehož vzoru se Semafor hlásí.

Vedle Jiřího Suchého a Jitky Molavcové ve hře hraje divadlo celý orchestr, nazývaný big band Semafor. Nevím zda je to příprava na dobu, kdy by hráči divadla převzali role herců divadla, i když se snaží, faktem ale zůstává, že Jiří Suchý a Jitka Molavcová jsou hlavní opory Semaforu a bez nich si lze divadlo těžko představit. Rovněž tak obsazení orchestru lze těžko srovnávat s orchestrem Osvobozeného divadla pod vedením Jaroslava Ježka. A tak vyznění písní s hudbou semaforského big bandu je trochu dost odlišné od barvy orchestru Osvobozeného divadla, i když se hráli stejné písně jako v původní Vestpocketce.

Jak píše Jiří Suchý je to pokus zda se hráči orchestru osvědčí v rolích herců. Osobně si to nemyslím, protože Jiří Suchý a Jitka Molavcová jako vždy i v této hře měli největší odezvu smíchu u diváků.

V divadle ABC (původním Osvobozeném divadle) jsme viděli hru Leo Rostena "Pan Kaplan má třídu rád" podle knihy tohoto amerického autora, který přišel s rodiči z polské Lodže do Spojených států v roce 1908 ve věku dvou let. Hra je postavena na zkušenosti Rostena jako učitele angličtiny na večerní škole v Chicagu pro přistěhovalce z různých částí světa. Na základě této zkušenosti Rosten napsal knihu, která do češtiny byla jako hra přeložena Pavlem Eisnerem ve čtyřicátých letech minulého století.

Knihu jsem nečetl, ale několik přátel, kteří jí četli mně řekli, že se jim líbila. Nemohu ale posoudit jak provedení hry by obstálo ve srovnání s knihou, i když sestra manželky řekla, že kniha se jí líbila lépe než hra.

Hra je režirována Miroslavem Hanušem a v roli Kaplana roli hraje Oldřich Vízner a řada herců v ostatních rolích žáků angličtiny, jejichž jména neznám, protože s hereckou kariérou začli po našem odchodu z Československa, snad až na výjimku Lubomíra Lipského. Hra je to veselá, prolínající s podivně konstruovanými větami žáků, jako např. "...Myslím, že pokrokávám hezky" nebo "...Já u holič taky dycky koukam do periodický tisk...". Hra je vedena pod heslem "Kolik jazyků neumíš, tolikrát jsi za blba".

Ve Vinohradském divadle jsme viděli hru Petera Shaffera v překladu Martina Hilského a v režii Martina Čičváka "Amadeus". Mozarta ve hře hraje Ondřej Brousek, který také se podílel na hudebních nahrávkách. Myslím, že herecký scénář pro roli Mozarta byl podstatně chudší obsahem i provedením Ondřeje Brouska než role jeho hudebního soka Salieriho, kterou hraje výtečně Denny Ratajský, kterému ale Shaffer psal roli velmi "na tělo". Monology tohoto druhého skladatele s ambicí se beznadějně rovnat Mozartovi jsou skutečně skvělé a bylo to pravděpodobně záměrem Shaffera. Jak píše dramaturg Milan Šotek: "Dokonce, kdyby se Shafferova efektní hra jmenovala Salieri, bylo by to adekvátní prostoru, jaký autor tomuto věčnému Mozartovu rivalovi ponechává na vlastní obhajobu".

V divadelním programu také Shaffer vzpomíná na spolupráci s Milošem Formanem pro výtečnou filmovou adaptaci Amadeuse.

Cituji Peter Shaffera: "...Nebýt nadšení Miloše Formana pravděpodobně by film Amadeus nikdy nevznikl. Vyhledal mě v londýnském Národním divadle na prvním předpremiérovém uvedení mé hry v listopadu 1979 a bez sebemenšího zaváhání prohlásil, že jsem nenapsal hru, ale film se vším všudy, a kdybych mu to dovolil, velice rád by ten film režiroval. Tohle mi vydržel říkat celé dva roky... Naše spolupráce začala prvního únorového dne roku 1982. Nakonec jsme spolu strávili déle než čtyři měsíce na statku v Connecticutu - pět dní v týdnu, dvanáct hodin denně. Bezpočtukrát jsme nahlas přehrávali každou scénu. Já seděl u dlouhého jídelního stolu a pořád zapisoval, přepisoval a cizeloval dialogy. Popsal jsem nejméně dvacet objemných zápisníků...Natáčet Amadea po šest měsíců v Československu byla zkouška, zároveň zkušenost z hlediska našeho tématu nepostradatelná. Praha, z velké části ušetřena barbarských zásahů války a urbanistů, nabízí nejúplnější barokní a rokokové prostředí v Evropě. Když otočíte kamerou do úplného kruhu, nenajdete v záběru nic, co by bylo postaveno po Mozartově smrti. Když se díváte na komparsové publikum Mozartovy opery - právě v tom divadle, kde měl premiéru Don Giovanni - máte záračný pocit času vykoupěného ze zapomení...Jsem vděčný Miloši Formanovi, neboť mi ukázal, jak lze v hlavě udržet každý detail dlouhého filmu po dobu šesti zběsilých měsíců za předpokladu, že jste předtím strávili šest měsíců jeho přípravou. Skvělí režiséri se neobjevují náhodou a skvělé filmy také ne." Peter Shaffer (*1926 +2016)

Filmy

Přestože film Masaryk o československém velvyslanci Janu Masarykovi, synovi T.G. Masaryka obdržel povětšinou špatnou kritiku i přes získání 12 Českých lvů a přátelé odmítli na film jít, rozhodli jsme se film vidět. Myslím, že film Julia Ševčíka podle scénáře Petra Kolečka a Alexe Königsmarka je těžko historicky a osobně v osobě Masaryka hodnotit, stojí za shlédnutí pro výkon herce Karla Rodena, který se snažil věrně roli hrát, tak jak mu byla předložena.

Zdá se mně, že ale scénáristé si filmový příběh přikrášlili podle své představy. Děj filmu se odehrává po tři roky od podzimu 1937, kdy mu jeho otec na smrtelné posteli říká, aby se držel Eduarda Beneše, což nemůže být pravda, protože v té době již prezident T. G. Masaryk nebyl schopen mluvit. Pro mne se naskytá otázka jak by se prezident T. G. Masaryk, kdyby byl zdrav, vypořádal s nadcházející situací Mnichovské dohody a doby, která následovala.

Příběh filmu se povětšinou odehrává v sanatoriu pro duševně chorobné v New Jersey, kde se Masaryk nachází, což je nevěrohodné, zrovna tak jako jeho rozmařilý mládeňský život s ženama, šňupáním kokainu a divokým tancem, neúměrným věku Jana Masaryka.

Zajímavější je Masarykova diskuse s britskými politiky a francouzským velvyslancem, i když nevíme zda tomu tak bylo. A vyvrcholením je nesouhlas s Eduardem Benešem za jeho zradu v době mobilizace, i když popravdě podle vojenských odborníků odpor německé armádě neměl šanci na úspěch, pakliže by nebyl alespoň spojen s podporou Poláků (kdy měli s námi spory o Těšínsko) a podpory Anglie a Francie. I když ve filmu s Benešem nesouhlasil, následně se stal ministrem zahraničí Benešovy exilové vlády. Takže film se snaží zaujmout diváka, i když historicky je film popten.

Dalším zajímavějším americkým filmem než Masaryk, který jsme viděli byl film Ztracené město Z režiséra Jamese Graye v hlavní roli s britským hercem Charlie Hunnanem, který hraje britského badatele Percy Fewcetta, který jel v roce 1906 pod záštitou Královské geografické společnosti do Bolívie, kde se snaží nalézt důkazy o neznámé vyspělé civilizaci. Z vědecké obce ale shledává posměšky, že našel něco z prostředí divochů. Nicméně zájem o jeho výzkum trvá, zvláště pro možnost nalezení kaučuku. Po 1. světové válce se vydává se synem do Bolívie znovu v roce 1925, aby dosáhl cíle, ale zpátky se již nevrátí. Film z roku 2016 bylo točit velmi náročné v prostředí Amazónie a pralesa, v bolivijsko-brazílské oblasti. Příběh je dobrodružný a napínavý se zajímavou scénérií. Protože jsem v Bolívii byl, dovedu si představit jak náročné muselo být filmování v této velké zemi, kde i nyní cestovat není lehké. Film v každém případě diváka zaujme.

Na cestě letadlem do Kanady jsem viděl americký film Founder (Zakladatel), který byl uveden v USA v prosinci 2016 a popisuje biografickou kariéru Ray Kroce (hranou ve filmu výtečně Michaelem Keatonem), majitele řetězce McDonald's, který se narodil v roce 1902 v Oak Park, stát Illinois českým rodičům, kteří přišli z vesnice Břasy u Plzně. Předpokládám, že za nějakou dobu bude film uveden v Čechách a dá lidem inspiraci k podnikání.

Příběh popisuje životopisnou dráhu od prodáváče mixérů, kdy náhle dostal objednávku pro 7 mixérů (každý měl 5 spojitých mixérů) od firmy McDonald's ze San Bernardina. Tato nabídka ho zaujala a tak si na mapě našel toto místo v Kalifornii a tam se rozjel. Byl překvapen, že bratři McDonald's prodávají hamburgry, kde se tvoří velké fronty, jednoduchá a čistá příprava a pohotové balení. Bratři mu celý proces vysvětlili a on si řekl, že když tyto hamburgry mají úspěch v San Bernardinu, mohou mít úspěch kdekoliv v Americe, hlavně s americkým názvem McDonald's než se slovansky znějícím jménem Kroc (v angličtině vyslovováno krak). A tak bratrům nabídl spolupráci pro vytvoření řetězců. Bratři měli ale neúspěšnou zkušenost s pokusy o řetězec a tak nesouhlasili. Kroc se nedal odradit a svízelně začal řetězec rozšiřovat. Nakonec bratry vyplatil 2.7 miliony dolarů a chtěl jim nabídnout royalty 1 procenta. Na tom se ale nedohodli, ale tyto royalty by pak činily 100 milionů ročně.

Musím říci, že tento český krajan měl dobrý nápad a postupoval velmi agresivně. Zemřel v roce 1984. Rozhodně české diváky tento film zaujme, jako zaujmul mne.

Výstavy

Snad nejzajímavější výstavu jsem viděl v Salmovském paláci na Hradčanech o Chartě 77, která letos má své 40. výročí. Je umístěna asi v 10ti místnostech, graficky dobře připravená, doprovázená řadou fotografií a popisem v češtině a angličtině. S odstupem času je třeba těchto skoro 300 statečných lidí obdivovat za jejich snahu poukázat na neplnění lidských práv v Československu v době normalizace, kdy mnoho z nich bylo vězněno a nemohli vykonávat svá povolání, jen podřadné práce. Na druhé straně ostatní občané text Charty 77 neznali, ale museli podepisovat antichartu včetně umělců v Národním divadle.

Inspirován výstavou jsem navrhl kolegům v Českém a slovenském sdružení v Kanadě, aby Chartě 77 byla udělena Masarykova cena jako uznání na našem kongresu v Edmontonu. Věřím, že to bude schváleno.

V Praze se hodně obdivně psalo o výstavě německého výtvarníka Gerharda Richtera, rodáka z Drážďan (odkud odešel v roce 1961 na Západ), v paláci Kinských na Staroměstském náměstí.

Bylo ukázáno na 70 Richterových děl, z nichž asi 20 procent se mně líbilo, zejména krajiny, portréty, fotorealistické malby, již méně moderní malby.

V Kinském paláci byla také zajímavá výstava Umění Asie, z Japonska, Číny, Koreje, Tibetu a dalších oblastí. Sbírkou celkově zahrnuje přes třináct tisíc předmětů.

Ve Valdštejské jízdárně je výstava Františka Skály, sbírka vesměs předmětů se mně až na výjimky nelíbila. K tomu se trochu váže článek "Nezůstane tu po nás umění, ale odpad" německého kurátora a historika umění Jörgena Schellera. Scheller říká, že "Odpad se stal skoro automaticky uměním v tom okamžiku, kdy se umění rozhodlo učinit co největší skok.

Když jak se říkává, se z umývače nádobí stane milionář nebo ze zcela neznámého pouličního umělce superhvězda. Myslíme, že produkujeme vědu a auta, ale produkujeme především odpad: odpad se stal naším nejvýznamnějším produktem. Např. Louis Vuitton si nechal navrhnout takzvané trash kabelky - vyrábí je z drahého materiálu, avšak vypadají jako pytel na odpadky a stojí příšerně peněz. A nyní jsme svědky toho, čemu říkám "high trash". To znamená, že trash se stal mocenskou záležitostí: Silvio Berlusconi, Schwarzenegger, a v jistém smyslu i Donald Trump používají vědomě špinavé, vulgární a primitivní strategie, a to nikoli proto, aby kritizovali pořádky, nýbrž aby je stabilizovali, a tím upevnili svoji moc."

Tak to jsou názory Jörgena Schellera, které pronesl v přednášce v pražském Goethe-Institutu.

Zajímavá místa

Pro cestu do Vysokých Tater, stanice Štrba jsme zvolili vlak Pendolino (kyvadélko) italské společnosti Fiat, s kterým od roku 2003 jezdí také České dráhy. Pendolino je používáno řadou evropských vlakových společností a ve Velké Británii a dosahují maximální rychlosti 250 km/hod. Vlak je velmi pohodlný a také velmi přesný. Z hlavního nádraží v Praze vyjíždí na minutu přesně a po 6 hodinách jízdy je na minutu přesně ve Štrbě, ostatně jako ostatní veřejná doprava v Čechách (metro, tramvaje, autobusy). Pokud jste seniory nad 70 let tak zajištění elektronické jízdenky stojí 359 Kč nebo 13 EUR a místenka 83 Kč nebo 3 EUR.

Cesta do Vysokých Tater, Štrbského plesa a Tatranské Lomnice byla nostalgická cesta vzpomínek z mládí. Slovenské vláčky propojují všechna hlavní místa, do Štrbského Plesa je to 15 minut. Přestože nebyla ještě hlavní sezóna, počasí bylo ucházející až na pohybující se mračna, ale na procházku kolem Štrbského Plesa nebo v Tatranské Lomnici to bylo příjemné. Přestože jsem jako mladík vyšel pěšky pod lanovkou na Lomnické Pleso (1751 m), chtěli jsme vyjet lanovkou na Lomnický štít (2634 m), jen o 21 m nižší než nejvyšší Gerlachovský štít, kam ale lanovka nevede. Je to sice malé srovnání s letištěm Palo Alto hlavního města La Paz v Bolívii, kde jsme minulý jaro přistáli do výšky 4100 m. Bohužel mraky byly naprosto nepředvídatelné a tak jsme se za poplatek 78 EUR pro dva seniory mohli dívat do mraků, což se nám stalo v Rakousku, kde jsme se dívali na vrcholu do mlhy.

V Tatranské Lomnici jsme shlédli zajímavý film o tatranských nosičích "Sloboda pod nákladem", kde nosiči nosí na zádech až 200 kg náklady, převyšující jejich hlavy o 2 metry, do horských chat. Jsou to odvážní chlapi, také vesměs staršího věku, kteří si tak v horách dopřávají svobody, což v komunismu byl odvážný čin osobního rozhodnutí. Také tam vystupuje jeden houslista, který jezdil s kvartetem po světě a pak se rozhodl stát nosičem. Nebezpečí je riskantní v zimě ve sněhové bouři, kdy ve filmu jeden mladík zahynul.

Na cestě z Vysokých Tater jsme se zastavili v Olomouci, krásném moravském městě, kde jsme navštívili Vlastivědné muzeum, kde jsou informace o dějinách Moravy, Olomouci, jakož i významných lidech Olomouckého kraje. Univerzita v Olomouci založená v roce 1573 je nejstarší univerzitou na Moravě a druhou nejstarší po Univerzitě Karlově.

Nikdy jsem nebyl v Průhonickém parku a tak jsem návštěvy rozhodně nelitoval. Park je velmi rozlehlý a vzorně upravený, protože se o to stará Botanický ústav ČSAV a je od roku 2010 národní kulturní památkou. Park je zámecký, protože je součástí zámku Průhonice, jehož majitelem byl hrabě Arnošt Emanuel Silva-Tarouca, který zadal v roce 1889 - 1894 přestavbu zámku i parku, který koupil postupně park rozšířil, takže rozloha parku nyní je 220 hektarů. Parkem teče potok Botič a rozšířením ploch rybníků, vybudováním jezů se vytvořilo krásné dílo a park patří k největším přírodně krajinářským parkům v Evropě.

Mimo významu umělecko-historického je park cenný i jako sbírka domácích a cizokrajných dřevin – okolo 1600 druhů. Výjimečná je sbírka rododendronů čítající okolo 8000 kusů ve 100 druzích a kultivarech. Park má několik turistických tras od 2 km až po 11 km, takže návštěvě může trvat od 2 hodin i déle.

Vrtbovskou zahradu, přístupnou z Karmelitské ulice na Malé Straně v Praze znám ještě z doby mládí, kdy se tam neplatilo vstupné. Nyní se platí, ale rekonstrukce trvala 5 let jako její původní výstavba a stála 46 milionů korun. Terasovitá zahrada je mnohem lépe upravená a stojí rozhodně za návštěvu. Tato barokní zahrada italského typu byla pro Jana Josefa hraběte z Vrby, nejvyššího purkrabního Pražského hradu, vybudována u Vrtbovského paláce v letech 1715 - 1720. Na nejvyšší terase je nádherný výhled na Pražský hrad i na Prahu jako takovou. Součástí zahrady je voliéra pro ptactvo, kterou poskytlo ZOO Praha.

Také velmi hezky upravená je Valdštejská zahrada, sousedící se Senátem ČR, kde se občas konají koncerty.

Česká politika dneška

Svět se v současné době ocitá v nepředvídatelné době, ať již můžeme každý okamžik čekat na nějaký zmatený twitter Donalda Trumpa, který zvýší adrenalin mnohým. V Rusku každý lže, počínaje státními médii, přes ministra zahraničí

Lavrova a konče prezidentem Putinem. A Evropa se zmitá mezi oběma stranama, vedená politiky jako Jean-Claude Juncker, předseda Evropské rady s platem 307,000 Euro nebo kancléřkou Merkelovou, vítačkou přes milion nekontrolovaných "utečenců".

A v Čechách je to politický kocourkov, který jsem po 4 týdny sledoval v Praze a okolí. Především je to prezident Zeman, který seč nemocný, kterého každý musí podírat, aby se nesvalil a na mezinárodních setkáních na něho musí čekat než přijede na vozítku. Horší je ovšem jeho mentální situace zhoršená alkoholem a pročínské a proruské názory a snaha rozhodovat o věcech, které připadají vládním rozhodnutím. V poslední době ale jeho preference na prezidenta upadají když se lidem začíná mnohem lépe zamlouvat Jiří Drahoš (40 procent : 33 procentům pro Zemana), akademik, který byl delší dobu předsedou České akademie věd, slušný člověk, který nebyl v žádné straně a odmítá být podporován jakoukoliv stranou. Ovšem předseda vlády Bohuslav Sobotka přišel s nápadem, že by prezidentem měl být sociální demokrat, buď předseda Senátu Štěch nebo sociální demokrat, ministr zahraničí Zaorálek. Doufejme, že z této partajní nominace sejde. A také snad sejde z možnosti, jak indikoval Sobotka, že by ČSSD, kdyby potřebovala po říjnových vobách podporu, požádala KSČM, strana, která v roce 1948 zdecimovala a vymizikovala sociální demokraty, což Sobotka pro své mládí nezažil. Druhým problémem české politiky je příznivec Miloše Zemana, Andrej Babiš, toto "slovenské nadělení", který právě byl odvolán z místa ministra financí, protože od samého začátku byl zapleten do finančních machinací a velkého konfliktu zájmů skupováním hlavních českých novin a podivným zafinacováním jeho Čapího hnízda z evropských dotací, jakož i neplacení cca 200 milionů daní, kdy dluhopisy rozepsal korunově, z kterých se daně neplatí, což jako ministr financí by neměl dovolit a spíše napravit. Na druhé straně pro vybírání daní zavedl EET (elektronická evidence tržeb) systém, kdy i malí neplatíci jsou postihováni pokutami.

Já jsem byl k jeho politickému angažmá založením strany ANO byl od začátku velmi skeptický, právě pro ohromný konflikt zájmů a podplácení svých vyvolených. Kandidáti na případná budoucí místa byli vypláceni Babišem náborových příspěvkem 100.000 Kč měsíčně, což pochopitelně se mnohým zalíbilo. Kdo by měl zájem si poslechnout pana Radu, zemědělského podnikatele, kterého Babiš zničil,

a který Babiše nazývá "podnikatelským gaunerem", si může poslechnout následující rozhovor:

<https://www.youtube.com/watch?v=KLNz2VIRBNw>

Slyšel jsem Babiše v několika televizních rozhovorech, kdy redaktorku nepřipustil téměř ke slovu, neodpovídal na otázky, a když tak prokazatelně lhal.

Proti Babišovi je vedeno několik soudních řízení, na které ovšem on má dobře placené advokáty a jak známo souzení v Česku se může táhnout do nekonečna, protože soudnictví je ve velmi špatném stavu.

Je pravda, že strana ANO má nyní kolem 30 procent preferencí do říjnových voleb, což může být změněno, ale přesto čeští voliči odchovaní mnoha lety komunismu jsou oslněni náhle "úspěšným podnikatelem", který přetáhl mnoho státních podniků na začátku privatizace půjčkama do svého majetku. A nyní se vyžívá v české prostředí. Je iluzorní si představit, že na Slovensku by byl vítán na prezidenta třeba někdo jako Zeman.

Politická scéna je rozdrobená, ČSSD preference klesají, ODS stoupají, Lidovci se spojili se stranou Starostů, čímž musí docílit deseti procentní hranice, trochu otazník a riziko v tomto okamžiku. Kdyby toho docílili bylo by to dobré, oproti nedocílení, kdyby to znamenalo propad hlasů. TOP 09 strana se asi do Sněmovny dostane, zrovna tak jako KSČM, s kterou sice se nikdo nechce spojit, ale je otázka jak by se zachoval Babiš kdyby ANO potřebovala na většinu právě hlasy komunistů. Ostatně pro bývalého komunistu, spolupracovníka StB by to nebyl žádný velký problém. Těchto problémů v životě zažil již nemálo. Představa, že by se stal předsedou vlády by bylo vyvrcholením českého kocourkova s posilou ze Slovenska.

A abych potěšil monarchisty, kteří litují, že nezůstalo Rakousko-Uhersko, letošní rok je výročí 300 let narození Marie Terezie, české císařovny-královny, která byla médií zmiňována třeba takto v článku "Osvícenkyni proti své vůli": "Pokud se budeme na české dějiny dívat jen optikou národního státu, který vznikl v roce 1918, pak tereziánskou a josefínskou éru příliš nedoceníme. Z širších hledisek šlo o období, kdy vznikaly trendy, které formují i naši dobu".

Suma summarum, celkově vzato, nepříliš radostná situace.